

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Střední odborná škola telekomunikační a Střední odborné učiliště
telekomunikační, Ostrava, Opavská 1119**

Opavská 1119, 708 61 Ostrava-Poruba

Identifikátor školy: 600 017 656

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Magistrát města Ostravy, odbor školství, Matiční 20, 729 00 Ostrava-Mor. Ostrava

Termín konání inspekce: 9. - 12. leden 2001

Čj.	146 5/01-5057
Signatura	on6zu231

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborná škola telekomunikační a Střední odborné učiliště telekomunikační, Ostrava-Poruba, Opavská 1119 (dále je SOŠ a SOU), ve školním roce 2000/2001 vzdělává žáky v souladu s aktuálním rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. : 11 452/99-21 ze dne 21. ledna 1999 (dále jen rozhodnutí o zařazení do sítě škol):

1. v tradičních učebních a studijních oborech SOU:

- denní čtyřleté studium studijního oboru 26-45-L/005 Telekomunikační mechanik
- denní čtyřleté studium studijního oboru 26-45-L/006 Telekomunikační mechanik
- denní tříleté studium učebního oboru 26-59-H/002 Spojový mechanik-sdělovací sítě
- externí tříleté nástavbové studium studijního oboru 37-42-L/501 Poštovní provoz
- externí tříleté nástavbové studium studijního oboru 26-45-L/503 Zařízení sdělovací techniky.

2. od 1. září 1999 v novém moderním studijním oboru SOŠ:

- denní čtyřleté studium studijního oboru 26-45-M/004 Digitální telekomunikační technika.

V nabídce školy jsou zařazeny další studijní obory, které škola ve školním roce 2000/2001 nerealizuje. K nim patří: denní formy studia nástavbových studijních oborů (37-42-L/501 Poštovní provoz, 26-45-L/503 Zařízení sdělovací techniky), dálková forma studia studijního oboru 26-45-L/503 Zařízení sdělovací techniky a denní forma pětiletého studia studijního oboru 26-45-L/002 Mechanik sdělovací techniky.

Ke dni orientační inspekce ve škole studuje celkem 395 žáků, z toho 56 v SOŠ (cílová kapacita 120 žáků) a 339 v SOU (cílová kapacita 322). Kapacita SOŠ bude s postupem žáků do vyšších ročníků naplněna do dvou let. V případě SOU je cílová kapacita překročena o 17 žáků, což je v rozporu s metodickým pokynem MŠMT pro stanovení kapacity školy (jednotlivých součástí) a školských zařízení čj.: 21 419/2000-21 ze dne 15. června 2000. K překročení kapacity došlo z důvodu změny uvádění cílové kapacity školy v rozhodnutích o zařazení do sítě škol ze sumarizujících údajů za celý subjekt, na dílčí údaje za jednotlivé součásti školy. Škola na tuto skutečnost reagovala písemnou žádostí o přechodnou změnu kapacity adresovanou Školskému úřadu Ostrava o přechodnou změnu kapacity ze dne 16. května 2000, který ji formou žádosti o změnu zařazení v síti škol ze dne 22. května 2000 postoupil MŠMT ČR. Vyrozumění škola dosud neobdržela. Uvedení kapacity do souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, v členění na jednotlivé součásti, je ve škole plánováno v horizontu dvou let.

Součástí organizace je domov mládeže s kapacitou 102 lůžek, školní jídelna s kapacitou 335 jídel.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Při orientační inspekci byla posouzena kvalita vzdělávání ve vybraných vyučovacích předmětech teoretického vyučování v SOŠ a SOU, kvalita vzdělávání v odborném výcviku a v předmětu praxe ve školou realizovaných studijních a učebních oborech. Kontrolovány byly pouze denní formy studia. Hospitované předměty byly hodnoceny z hlediska plánování, přípravy a podmínek výuky, organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

Jazyk český a literatura

Byly navštíveny vyučovací hodiny v denním studiu studijních a učebních oborů. Kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin bylo zjištěno, že časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu a základní ukazatele v oblasti plánování a přípravy výuky jsou plněny. Plněny jsou rovněž učební osnovy předmětu český jazyk a literatura pro střední odborné školy a střední odborná učiliště a výuka je vedena plně kvalifikovanou vyučující, předsedkyní předmětové komise společenskovědních předmětů, která se schází k jednání zpravidla čtyřikrát v průběhu školního roku. Zápisy z jednání mají relevantní výpovědní hodnotu.

Všechny učebny, ve kterých výuka probíhala, odpovídají hygienickým normám a jsou vhodné pro výuku předmětu. Škola nemá odbornou učebnu českého jazyka a literatury, kabinet češtiny ano. Pedagogům i žákům je celodenně k dispozici knihovna, která je zřízena v prostorách domova mládeže. Pravidelně doplňovaný knižní fond obsahuje 12 000 svazků a je sestaven jednak z beletrie, jednak z odborné literatury. Má části s učebnicemi, s odbornými i zábavnými časopisy, technickými předpisy, normami, mapami, videokazetami, k dispozici je i 10 výukových programů na CD-ROM. Evidence je vedena v generálním i listkovém katalogu. Celkový počet výpůjček je 3 000 za rok. Rodiče žáků souhlasí s příspěvkem knihovně ve výši 100,- Kč/rok a též ročním poplatkem za užívání Internetu v částce 150,- Kč. Škola předplácí více než 40 titulů odborných a beletristických časopisů.

Pokyny vyučující byly srozumitelné a požadavky přiměřené věku žáků. Během vyučovacího procesu sledovala didaktický cíl, který stanovila vždy v úvodní části příslušné vyučovací jednotky. Mluvnické a slohové hodiny byly věnovány učivu z oblasti lexikálně-sémantické, komunikační a slohové výchově, v hodinách literatury pak humoru a satíře a literatuře v evropských zemích v období humanismu a renesance. Výuka byla realizována metodami výkladu, rozhovoru se žáky a zápisy do sešitů dle pokynů vyučující. Struktura vyučovacích hodin odpovídala předem stanoveným výukovým cílům, výběr, pořadí a množství informací byl přiměřený a navazoval na předchozí vědomosti žáků. Didaktická technika byla účelně použita ve dvou hodinách. Probírané učivo se časově shodovalo s podrobně zpracovanými tematickými plány. Nové učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně. Příklady byly funkční, žáci byli kontrolováni a podle potřeby opravováni.

Při prověřování učiva byla vyučující objektivní, hodnocení mělo pozitivní charakter, analýza chyb byla prováděna bezprostředně po každém ukončení ústního projevu, zkoušení bylo realizováno ústní formou. Třída byla po dobu ověřování znalostí vyvolaného žáka rozdělena do skupin, které písemně zpracovávaly učitelkou zadaná témata. Z hlavních didaktických zásad byla v navštívených hodinách respektována zásada trvalosti, přiměřenosti a návaznosti.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která byla respektována a akceptována. Žáci byli během výuky aktivní, nebáli se vyslovit svůj názor a snažili se uplatnit. Vyučovací čas byl efektivně využit. Učitelka měla pozitivní vztah k žákům, kázeňské problémy v době inspekční činnosti nebyly zaznamenány.

Poměr výuky literatury, mluvnice a slohu je dán hodinovou dotací obsaženou v tematických plánech, kde je rovněž zohledněna příprava a realizace slohových prací.

Žáci mají k dispozici učebnice. Škola vytvořila fond učebnic pro sociálně potřebné žáky k bezplatnému užívání podle ustanovení § 1 odst. 3 nařízení vlády ČR č. 195/1996 Sb., kterým se mění nař. vlády č. 15/1994 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb.

Výuka jazyka českého je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk

Týdenní časová dotace v anglickém jazyce odpovídá schváleným učebním plánům a je vyznačena také v tematických plánech, které vycházejí z obsahu a cílů platných učebních osnov. Systém jednotně používaných moderních a kvalitních učebnic zahraniční provenience zaručuje kontinuitu učiva s vyloučením duplicity. Aktuálně probíraná látka se vesměs shoduje s plánovanou, jeden případ menšího zpoždění skýtá předpoklady k jeho vyrovnání. Dlouhodobá i bezprostřední příprava na výuku respektuje potřeby praxe a zvláštnosti vyučovaných skupin i jednotlivých žáků s poruchami učení.

Dva vyučující anglického jazyka splňují ustanovení vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců a Mimořádného opatření MŠMT čj.: 19 258/99-26, ze dne 18. května 1999, platného do 30. června 2001. Ze zbývajících dvou učitelů splňuje jeden pouze požadavky na pedagogickou kvalifikaci, avšak oba absolvovali státní zkoušku v jazykové škole a vykazují velmi dobrou praktickou znalost anglického jazyka, což se odpovídajícím způsobem projevuje i v kvalitě výuky. Pozitivně se uplatňují také poznatky získávané vlastním studiem, návštěvou vzdělávacích akcí pro učitele a zkušenostmi ze zahraničních studijních pobytů. Všichni čtyři učitelé angličtiny jsou v každodenním neformálním kontaktu, konzultují odborné a metodické otázky, protože sdílejí společný kabinet s dostatkem potřebných publikací a pomůcek a jsou členy Vzdělávacího střediska pro učitele anglického jazyka v Ostravě (British council). K výuce anglického jazyka žáci všech tříd a skupin docházejí do některé ze čtyř odborných učeben vybavených novým nábytkem a audiovizuální didaktickou technikou. Nástěnná výzdoba bohatým obrazovým a textovým materiálem i přehledy zhotovenými svépomocí svědčí o iniciativě a invenci vyučujících angličtiny, kteří jsou současně správci těchto učeben. K již zmíněným zahraničním učebnicím má každý žák také pracovní sešit a magnetofonovou nahrávku. Pro potřeby žáků škola odebírá časopisy Friendship a Hello a také National Geographic a Newsweek, které jsou určeny spíše vyučujícím, ale žáci je mají rovněž k dispozici ve školní knihovně. Výuka angličtiny se běžně realizuje ve dvouhodinových blocích, což je skutečnost, které je přizpůsobena příprava i organizace výuky a na kterou jsou již žáci i pedagogové zvyklí a vyhovuje jim. Pozitivním rysem je diferencovaný přístup k žákům, kteří jsou rozděleni do skupin začátečníků nebo pokročilých podle předchozí přípravy v základní škole.

Hospitované vyučovací jednotky měly evidentně předem promyšlenou strukturu, organizační pokyny, výběr, množství a sled informací byly voleny s ohledem na již dosažené vědomosti a praktické dovednosti žáků, jakož i na jejich životní zkušenost. Frontální forma výuky s využitím výkladu byla zaznamenána jen v minimální a nezbytně nutné míře. Výrazně převažující metodou byl dialog mezi učitelem a žáky nebo mezi žáky navzájem při uplatnění skupinových forem práce, což v části výuky nepřineslo očekávaný efekt vinou nesoustředěnosti žáků a nepochopení úkolu. Téměř ve všech sledovaných hodinách byla funkčně využita magnetofonová nahrávka k nácviku poslechu s porozuměním.

V úvodu vyučovacích hodin byli žáci motivováni seznámením s jejich obsahem a cíli, jakož i očekáváním, že budou pracovat kvalitně. Průběžná motivace měla rozmanité podoby, například velmi vhodně byla využita aktualizace učiva (zatmění Měsíce, změny počasí), výuka byla zpestřována novými zajímavými informacemi, prvky hry a soutěže, písničkou a cvičením s anglicky vydávanými povely. Zkoušení probíhalo většinou na začátku hodiny, a to buď frontální formou (např. prověřování znalostí slovní zásoby), nebo individuálně, a navazovalo na již probrané učivo. Korekce chyb byla prováděna důsledně asi ve dvou třetinách hospitované výuky, jinak měla spíše namátkový charakter, vždy byl uplatněn pedagogický takt, hodnocení bylo objektivní a obsahovalo prvky pozitivní motivace.

V celé hospitované výuce byla zaznamenána aktivita nejen na straně vyučujících, ale i žáků.

Sledované hodiny byly zhruba ve třech čtvrtinách případů vedeny důsledně anglicky, mateřský jazyk sloužil jen k nejnütnějšímu doplňujícímu vysvětlení; ve zbývajících vyučovacích jednotkách byla dorozumivacím jazykem čeština. V závislosti na této skutečnosti se chování a projevy žáků vyznačovaly většinou ukázněností a pozorností, ve dvou hodinách byli žáci dosti hluční a málo soustředění na vlastní práci. Komunikace mezi učitelem a žáky probíhala ve všech skupinách bez výjimky obousměrně, v atmosféře vzájemné důvěry, bez jakýchkoli bariér. Žáci měli dostatek prostoru pro vlastní projev a byli k němu přímo i nepřímým vybízení.

Za účelem dalšího rozvíjení komunikativních dovedností škola pořádá konverzační soutěže s dobrovolnou účastí žáků se skutečným zájmem; získané dovednosti mohou pak vybraní žáci 4. ročníku uplatnit při výměnných studijních pobytech realizovaných ve spolupráci s Deutsche Telekom. Každoročně jsou žáci seznamováni s nabídkou poznávacích zájezdů do Velké Británie, jejich uskutečnění však naráží na překážky finanční povahy.

Kvalita výuky anglického jazyka je z hlediska sledovaných ukazatelů souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

Občanská nauka

V rámci inspekční činnosti byly navštíveny hodiny výuky předmětu ve studijních oborech školy. Kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin bylo zjištěno, že v oblasti plánování a přípravy výuky jsou plněny základní ukazatele, časová dotace výuky občanské nauky odpovídá schválenému učebnímu plánu. Ve vyučovacích jednotkách byly plněny učební osnovy pro střední odborné školy. Ve všech třídách byla sledována kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Probrané učivo bylo časově v souladu se zpracovanými tematickými plány.

Všechny navštívené hodiny byly vedeny plně odborně a pedagogicky způsobitou vyučující, členkou předmětové komise společenskovedních předmětů. Na schůzkách komise dochází ke koordinaci tematických plánů s návazností na časové rozvržení učiva.

Učebny-kmenové třídy, v nichž výuka probíhala, byly esteticky upraveny. Škola nemá odbornou učebnu pro výuku občanské nauky. Audiovizuální technika byla účelně použita ve dvou sledovaných hodinách.

Učitelka ve všech vyučovacích jednotkách byla schopna organizačně vést výuku, její pokyny byly srozumitelné a požadavky přiměřené věku žáků. V úvodní části hodiny vyučující vždy stanovila didaktický cíl. Hodiny byly věnovány učivu z oblasti vrcholného období antické filosofie, v dalších třídách druhého ročníku pak zákonodárnému procesu v Parlamentu České republiky a kompetencím prezidenta republiky vyplývající z Ústavy ČR. Kvalita výuky v době hospitační činnosti odpovídala typu navštívené střední školy. Vyučující byla na výuku velmi dobře připravena, dokázala vhodnou formou motivovat žáky k žádoucí aktivitě vzhledem k probíranému učivu.

Určitým nedostatkem je skutečnost, že žáci nemají k trvalému užívání učebnice, učivo je jim diktováno do sešitů, přičemž nabídka na trhu učebnic, resp. příruček pro výuku je prakticky ke všem tematickým celkům v rámci učebních osnov předmětu dostatečně rozsáhlá. Za efektivní využití vyučovacích dob není možno považovat časově náročné zápisy do sešitů. V některých sledovaných hodinách měli žáci k probíranému tématu k dispozici pracovní listy zpracované vyučující, přičemž učebnice jsou žákům pouze doporučovány.

Forma přednesu nové látky byla realizována metodami výkladu, řízeného rozhovoru se žáky a zápisem do sešitů podle pokynů vyučující. Nové učivo bylo interpretováno věcně správně, příklady funkční, žáci kontrolováni a podle potřeby opravováni. Z hlavních didaktických zásad byla ve všech navštívených hodinách respektována zásada přiměřenosti, návaznosti a trvalosti.

Zkoušení z obsahu dříve probraného učiva bylo realizováno individuální formou, ostatní žáci pracovali ve skupinách na řešení učitelkou zadaných témat.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která byla respektována stejně jako respektování osobnosti žáka. Komunikace žáků byla na průměrné úrovni, komunikace vyučující, pohotovost a kvalita vyjadřování ve všech navštívených hodinách byla velmi dobrá.

Učitelka měla pozitivní vztah k žákům, kázeňské problémy v době inspekční činnosti nebyly zaznamenány a díky zajímavému výkladu vyučující lze konstatovat pozitivní vztah žáků k výuce předmětu.

Celkově je výuka občanské nauky hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

V rámci inspekční činnosti bylo hospitováno v devíti vyučovacích hodinách denní formy čtyřletého a tříletého studia studijních a učebních oborů.

Časová dotace vyučovacích hodin matematiky je v souladu se schválenými učebními dokumenty. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám, je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými předměty, při plánování nedochází k obsahové duplicitě. Tematické plány zahrnují předepsané čtvrtletní písemné práce. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd. Perspektivní a bezprostřední příprava pedagogů je v souladu s učebními osnovami.

V hospitovaných hodinách vyučovali matematiku tři pedagogové s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učebny jsou vybaveny vhodně a účelně, pro třídy s větším počtem žáků (cca 30 žáků), jsou stísněné. Kabinet matematiky je dostatečně vybaven standardními pomůckami a didaktickou technikou. Škola zapůjčuje žákům ucelenou řadu učebnic.

Vyučování probíhalo podle jasných a srozumitelných organizačních pokynů. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám tříd. Návaznost učiva a výukové cíle byly učiteli sledovány. Ve vyučovacích hodinách, které měly organizační formu hromadného vyučování, byly především využívány metody vysvětlování, rozhovoru a písemného procvičování, učebnice byly používány ojediněle. V několika případech byla funkčně použita didaktická technika. Žáci mohli vznášet dotazy a vyjadřovat svůj názor. Organizace výuky v některých hodinách umožňovala žákům pracovat individuálním tempem. Ve většině hodin byl vyučovací čas efektivně využit. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Učitelé zpravidla motivovali žáky oznámením cíle a stavby hodiny. Před výkladem učiva bylo ve dvou případech poukázáno na praktické využití nových poznatků. Učitelé prověřovali výchozí znalosti a průběžně vyhodnocovali výsledky učení. Zadávané úkoly při ústním zkoušení a písemných prověrkách byly přiměřené a navazovaly na probírané učivo. Klasifikace byla objektivní, spravedlivá a učiteli zdůvodněná. Většina hodin postrádala závěr s hodnocením výkonu žáků.

Pravidla jednání byla známá a žáky respektována. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře a přiměřené toleranci. V hodinách byl vytvořen prostor pro diskusi. Verbální a neverbální komunikace učitelů měla velmi dobrou úroveň. Během hospitací nebyly pozorovány nežádoucí projevy chování žáků. Většina žáků projevovala k výuce matematiky pozitivní vztah.

Celkově byla kvalita výuky matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Výpočetní technika a práce s počítačem

Porovnáním zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo zjištěno, že výuka sledovaných předmětů probíhá podle schválených učebních dokumentů. Ve všech třídách je časová dotace v souladu s učebními plány. Probírané učivo je obsaženo v tematických plánech, které jsou zpracovány s ohledem na podmínky školy. Úpravy učebních osnov nepřevyšují povolený limit a jsou vždy projednány a schváleny předmětovou komisí a následně vedením školy. Kladně lze hodnotit přístup pedagogů, kteří se snaží zakomponovat do výuky nejnovější poznatky z oboru. Při plánování nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle zpravidla odpovídají aktuálnímu složení tříd.

Výuka sledované části výuky je zajištěna učiteli, kteří splňují příslušná ustanovení vyhlášky č. 139/1997 Sb., pouze z části. Jeden z nich nesplňuje podmínku pedagogické odbornosti, druhý splní podmínku odborné způsobilosti po dokončení kvalifikačního studia. Tato skutečnost se však zásadně nepromítá do kvality výuky.

Pro výuku sledovaných předmětů slouží ve škole dvě odborné učebny s počítači zapojenými do sítě. Ve většině sledovaných hodin pracovali žáci u počítačů samostatně, jen ve výjimečných případech ve dvojicích. Kvalita hardwarového i softwarového vybavení umožňuje naplňovat vzdělávací obsah sledovaných předmětů. Žáci mají přístup do odborných učeben i v době mimo vyučování a za stanovený poplatek mohou neomezenou dobu používat Internet.

Ve všech sledovaných hodinách se vyučování řídilo pokyny pedagogů a zvolené tempo bylo přizpůsobeno žákům jednotlivých ročníků. Výklad nového učiva byl přiměřeně náročný vzhledem k jejich schopnostem a věku. Učivo bylo interpretováno věcně správně, v přiměřené šíři a patřičných souvislostech. Procvičování byla věnována dostatečná pozornost. Byl vytvořen prostor pro samostatné a aktivní učení. V převážné většině vyučovacích hodin byl efektivně využit vyučovací čas.

V každé vyučovací hodině byl stanoven cíl, který byl splněn, někdy však scházelo závěrečné shrnutí nově probraných poznatků. Výklad vyučujícího byl kombinován s aktivizací žáků formou dotazů, vhodně bylo využíváno aktualizace učiva. Aktivita a znalosti žáků odpovídaly celkově průměrné úrovni tříd, pasivní však zůstávala část žáků především v předmětu práce s počítačem.

Hodnocení (převážně písemné) bylo vždy objektivní s pozitivním zaměřením a obsahovalo analýzu chyb. Organizace vyučovacích hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům.

V oblasti komunikace a interakce byla vyučujícím i žáky respektována pravidla jednání, komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Verbální i neverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni. Nežádoucí projevy žáků se neprojevíly, atmosféra vyučovacích hodin byla příznivá a přispívala k dosažení výchovně vzdělávacích cílů.

Celkově je úroveň výuky sledovaného vyučovacího předmětu hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty (telekomunikační technika, telekomunikační sítě a elektronika)

Hospitace v uvedených předmětech proběhly v devíti třídách. Zastoupeny byly všechny čtyři ročníky studia. Výuka byla v souladu s učebními plány i učebními osnovami, které učitelé rozpracovávají do tematických plánů s časovými údaji o předpokládaném plnění jednotlivých tematických celků. Ve většině případů jsou tyto plány zpracovány velmi dobře a jsou užitečnou pomůckou nejen pro učitele, ale mohou být rovněž využity při kontrolách vedoucími pracovníky školy. Stanovené výukové cíle jsou reálné a odpovídají profilům absolventů sledovaných oborů a korespondují se současným stavem teorie a praxe. V jednom případě bylo provedení tematického plánu pouze formální. Učitelé byli na většinu hodin svědomitě

připraveni. Odchytky reálného stavu výuky od údajů v tematických plánech byly zanedbatelné. Tři z pěti učitelů (u kterých bylo hospitováno) splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., dva splňují pouze podmínky odborné způsobilosti (jeden z nich však dokončuje doplňkové pedagogické studium). Většina učitelů má delší odbornou praxi a řada z nich působí již delší dobu ve školství. Tomu odpovídají i jejich většinou velmi dobré pracovní výsledky. Pouze v jednom případě byla pozorována velmi slabá příprava i vlastní práce učitele, který nerespektoval základní didaktické zásady. I přes tento nedostatek jsou personální podmínky výuky ve sledované oblasti hodnoceny jako velmi dobré.

Sledované odborné předměty byly vyučovány v učebnách, jejichž vybavení je velmi dobré. Výzdoba a prostředí těchto učeben žáky stimuluje a motivuje ke studiu odborných předmětů. Učebny jsou vybaveny bílými bezprašnými tabulemi, zpětnými projektory a čtecími kamerami. Jedna učebna je vybavena počítačem s možností projekce informací zobrazených na monitoru. Didaktická technika je efektivně využívána. K dispozici je řada výukových programů. Učebny jsou rovněž velmi dobře vybaveny pomůckami a literaturou. Nedostatek odborných učebnic je řešen vydáváním vlastních učebních textů (některé slouží jako pracovní sešity) nebo používáním další dostupné odborné literatury (v přiměřené míře jsou například používána vysokoškolská skripta). Žáci dostávají rovněž velmi často kopie odborných článků z časopisů a mají přístup k informacím na Internetu. Velmi dobře funguje příkladně vybavená školní knihovna (včetně čítárny s bohatým výběrem časopisů a studovnou, ve které jsou žákům k dispozici i dva počítače).

Struktura vyučovacích hodin odpovídala v převážné většině stanoveným výukovým cílům, které učitelé předem jasně stanovili. Výuka byla věcná, tempo přiměřené a odborná úroveň s výjimkou jednoho případu vysoká. Používané metody byly rozmanité, žákům byl poskytován dostatečný prostor na relaxaci. Množství předávaných informací odpovídalo učebním osnovám a schopnostem žáků. Didaktická technika a pomůcky byly používány efektivně. Učitelé vedli systematicky žáky k práci s literaturou a dalšími zdroji informací. Poznámky do sešitů si žáci zapisovali většinou samostatně, diktování bylo výjimkou. Učitelé systematicky rozvíjejí logické myšlení žáků. Nové poznatky uváděli v souvislostech a aplikovali metody podporující jejich osvojení. Ve výuce byly účelně využívány mezipředmětové vztahy. Poněkud horší je situace při výuce předmětu s jednohodinovou týdenní dotací. Výuka zde byla jednodušší a zaměřená spíše faktograficky. V převážné většině hospitovaných hodin využívali učitelé stanovený čas efektivně a v závěru jim zbyl dostatečný prostor na závěrečnou rekapitulaci, popřípadě zhodnocení dosažených výsledků. Většina učitelů si průběžně ověřovala pochopení probíraného učiva. Domácí úkoly byly žákům pravidelně zadávány a jejich provedení bylo důsledně kontrolováno.

Prostředí učeben, jejich výzdoba a vybavení spolu s atmosférou celé školy jsou pro žáky vysoce motivující. V průběhu vyučování využívali učitelé různé motivační metody. Žáci byli možností uplatnění svých dosavadních vědomostí nenásilně zapojováni do výuky, učitelé často aktualizovali učivo a uváděli zajímavé příklady z praxe. Pozitivní motivační roli má i pochvala, která byla v hospitovaných hodinách několikrát vyslovena. Ověřování znalostí probíhá formou ústního zkoušení nebo písemně. Otázky učitelé volili většinou promyšleně se zaměřením nejen na pamětní zvládnutí učiva, ale zejména na pochopení principů, hlubších vztahů a širších souvislostí. Žáci byli v řadě případů vedeni k sebekontrolě. Zaznamenány byly i prvky sebehodnocení. Hodnocení žáků bylo objektivní, učitelé známku většinou zdůvodnili.

V průběhu vyučování převládala klidná pracovní atmosféra, nežádoucí projevy žáků nebyly pozorovány. Většina učitelů dokázala navodit přátelskou atmosféru, ve které žáci přirozeně komunikovali a bez obav vyjadřovali své myšlenky a názory. Úroveň verbálního i neverbálního

projevu většiny učitelů byla velmi dobrá.

Většina zhlédnutých vyučovacích jednotek měla nadprůměrnou úroveň, dvě byly průměrné a pouze jedna vykazovala výrazné nedostatky.

Při výuce odborných předmětů jsou účinně využívány moderní prostředky, žáci jsou aktivní a převládá přátelská a pracovní atmosféra. Celkově je kvalita vzdělávání v uvedených odborných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Hospitováno bylo ve dvou vyučovacích hodinách fyziky denního čtyřletého studia studijního oboru 26-45-L/006 Telekomunikační mechanik a jedné hodině fyziky denního čtyřletého studia studijního oboru 26-45-M/004 Digitální telekomunikační technika. Týdenní časová dotace vyučovacích hodin je v souladu se schválenými učebními plány. Výuka v hospitovaných hodinách probíhala podle platných učebních osnov. Vyučující má zpracovány tematické plány, které odpovídají svým obsahem učebním dokumentům, probírané učivo bylo s nimi většinou i v časovém souladu. Ojediněle bylo do tematických plánů zařazeno i učivo, nad rámec vzdělávacího programu.

Vyučující fyziky je odborně i pedagogicky způsobilým pro výuku fyziky na daném typu školy. Jeho vzdělání pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky. Fyzika svým obsahem vzhledem k odbornému zaměření školy není profilovým předmětem, doplňuje vzdělání žáků v oblastech, které nejsou obsahem odborných předmětů (např. mechanika, molekulová fyzika a termika, fyzikální optika a pod.). Této skutečnosti také odpovídají podmínky výuky. Vybavení učebními pomůckami je minimální, pro praktické laboratorní úlohy nejsou vytvořeny odpovídající prostorové i materiální podmínky. Přesto vyučující využívá stávajících podmínek k zvýšení efektivity výuky, např. didaktické techniky (zpětného projektoru), svých vlastních certifikovaných experimentálních úloh, nástěnných materiálů, učebnic a sbírek fyzikálních příkladů. Žáci jsou vyučováni v učebně fyziky, která je běžnou kmenovou učebnou, vybavenou nástěnnými materiály a tabulkami s fyzikální tematikou. Její prostředí je estetické a podnětné.

V hospitovaných hodinách převládaly klasické formy a metody práce při výkladu nového učiva i při jeho upevnování a opakování. Střídaly se formy monologické s dialogickými, žáci pracovali se sbírkami úloh. Pro písemné prověřování znalostí bylo využito předem připravených testů, důležité poznatky byly učitelem žákům diktovány do sešitu. Organizace vyučovacích hodin fyziky v rozvrhu hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům.

Probírané učivo bylo aktualizováno, využívány byly mezipředmětové vztahy. Učitelovy otázky při zkoušení a opakování byly většinou zaměřeny na pamětní zvládnutí učiva a jeho aplikaci, méně pak na pochopení vztahů a souvislostí. Hodnocení žáků bylo objektivní, spravedlivé a ve většině případů zdůvodněné. Mělo vždy pozitivní charakter.

V hospitovaných hodinách byla interakce a vzájemné komunikace učitele a žáků na dobré úrovni, vždy byla ze strany učitele respektována osobnost žáka. Nežádoucí chování nebylo zaznamenáno.

Kvalita vzdělávání ve fyzice je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Elektrická měření

Hospitace se uskutečnily ve dvou vyučovacích hodinách praktického měření denního studia čtyřletého studijního oboru 26-45-L/005 Telekomunikační mechanik a v teoretické hodině denního studia tříletého učebního oboru 26-59-H/002 Spojový mechanik-sdělovací sítě. Časová týdenní dotace vyučovacích hodin odpovídá schváleným učebními plány a probírané

učivo platným učebním osnovám. Při praktickém měření se žáci třídy dělí na pracovní skupiny, které se na jednotlivých úlohách cyklicky střídají. Teoretická výuka probíhala s žáky celé třídy. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě. Stanovené výukové cíle odpovídají vzdělávacímu programu. Vyučovací hodiny byly vždy velmi dobře připraveny a měly plánovaný průběh.

Vyučující v obou třídách je plně odborně způsobilý a má praxi v podniku veřejných komunikací. Scházející doplňkové pedagogické studium neovlivňuje kvalitu výuky.

Praktická měření prováděli žáci v odborné laboratoři, vybavené relativně moderními měřicími přístroji, spojovacím materiálem (včetně optických kabelů) a pomůckami umožňujícími provádět standardní měření. Přístroje a učební pomůcky jsou podle finančních možností průběžně inovovány a modernizovány a jsou efektivně využívány. Žáci používají učební studijní materiály (skripta), jejichž autorem je sám vyučující. K dispozici dále mají odborné časopisy a prospekty. Teoretická výuka probíhá v odborné učebně pro elektrická měření, vybavené nástěnnými materiály, modely a elektrickými součástkami. Její prostředí je estetické a podnětné.

V praktických měřeních dominovala samostatná práce žáků pod vedením a dohledem učitele, žáci pokračovali v měřeních z minulých hodin. Organizace praktické výuky umožňovala žákům pracovat vlastním tempem a plně využívat svých schopností. Žáci po ukončení úlohy zpracovávají vždy protokol o měření, který je pak vyučujícím ohodnocen. V teoretické hodině se střídají různé vyučovací metody, jako je například: opakování a prohlubování již probraného učiva, výklad nového učiva s přehledným nákresem a zápisem na tabuli, řešení problémových úloh s praktickým zaměřením a s využitím aktivity a samostatné práce žáků. Vyučovací hodina byly dobře rozvrženy, učivo bylo v závěru shrnuto a výkon žáků byl slovně ohodnocen.

Ve všech hospitovaných hodinách byly uplatněny vstupní motivační metody, řešené úkoly i problémové úlohy měly úzké propojení s praxí. Dosahované průběžné výsledky žáků byly pravidelně vyhodnocovány a dílčích úspěchů bylo využíváno k posilování jejich pozitivního sebevědomí. Při praktickém měření byli žáci vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti za svěřené přístroje a materiál.

Ve všech sledovaných hodinách byla vzájemná komunikace a interakce učitele s žáky založena na vzájemné důvěře a dodržování dohodnutých pravidel. Byl v nich vytvářen prostor pro diskusi a vyjadřování vlastních názorů žáků. Učitelem byla vždy respektována osobnost žáka, ze strany žáků byla oceňována odborná zdatnost učitele, zejména jeho praktické zkušenosti a dovednosti, což se odráželo v pozitivním vztahu žáků k výuce.

Kvalita vzdělávání v předmětu elektrická měření je hodnocena jako vynikající.

Základy elektrotechniky

Hospitace se uskutečnily ve třech vyučovacích hodinách základů elektrotechniky na SOU ve čtyřletém studijním oboru 26-45-L/006 Telekomunikační mechanik (se zaměřením na telekomunikační techniku a sítě a se zaměřením na obchodně – technickou činnost) a ve dvou hodinách čtyřletého studijního oboru 26-45-M/004 Digitální telekomunikační technika. Časová dotace týdenních vyučovacích hodin odpovídá schváleným učebním plánům. V některých hospitovaných hodinách nebylo probírané učivo v časovém souladu s tematickými plány, ale odpovídalo učebním osnovám s provedenými povolenými úpravami.

Hospitováno bylo u třech plně kvalifikovaných vyučujících. Výuka probíhala v odborných učebnách elektrotechniky, vybavených vnitřním televizním okruhem se snímacími kamerami, základními pomůckami (panely s elektrotechnickými součástkami) a měřicími přístroji. Ve dvou vyučovacích hodinách bylo účelně využito snímací kamery i pomůcek k provedení

demonstračního experimentu. V některých třídách mají žáci k dispozici starší učebnice elektrotechniky a studijní materiály připravené vyučujícími.

Ve vyučovacích hodinách se střídaly různé metody a formy práce, byly využity učební pomůcky, didaktická technika, žáci pracovali s odborným textem. Pouze v jedné hospitované hodině nebylo učivo probíráno systematicky, byla zaznamenána nedůslednost v úpravě zápisů na tabuli jak ze strany vyučujícího, tak žáků. Tuto vyučovací hodinu lze celkově hodnotit jako neefektivní.

V hospitovaných hodinách bylo využíváno vstupní motivace a aktualizace učiva. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní, zkoušení a opakování mělo návaznost na probírané učivo, klasifikace známkou nebyla vždy dostatečně zdůvodněna. V závěru hodin scházelo celkové zhodnocení výkonu žáků.

Vzájemná komunikace a interakce mezi učiteli a žáky byla na standardní úrovni, i když se ze strany některých vyučujících v komunikaci objevovala místy nevhodná ironie a neschopnost uznat vlastní omyl. Žáci byli vcelku aktivní, projevovali pozitivní vztah k výuce, nežádoucí projevy chování nebyly zaznamenány.

Kvalita vzdělávání měla v jednotlivých hospitovaných hodinách odlišnou úroveň, celkově je úroveň výuky posuzovaného předmětu hodnocena jako průměrná.

Odborný výcvik, praxe

Byl hospitován předmět praxe druhého ročníku studijního oboru (SOŠ) 26-45-M/004 Digitální telekomunikační technika, který je pro praktickou výuku rozdělen do tří skupin. Ty pod vedením učitelů praxe plní předepsané učební osnovy tohoto předmětu v dílnách školy v rozsahu hodin daných učebním plánem oboru. Žáci se učí elementárním praktickým dovednostem, upevňují si principy a zákonitosti, které se učí v teoretických hodinách odborných předmětů.

Sledovaný odborný výcvik třetích a čtvrtých ročníků studijních oborů (SOU) 26-45-L/006 a 26-45-L/005 Telekomunikační mechanik a prvního, druhého a třetího ročníku učební oboru (SOU) 26-59-H/002 Spojový mechanik pro sdělovací sítě probíhal formou skupinové výuky v odborných dílnách školy podle rozpracovaných tematických plánů, zapsaných v denících odborného výcviku, odpovídajících předepsaným učebním dokumentům. Střídání pracovišť se řídí přeřazovacími plány. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání.

Personálně zajišťuje ve škole výuku praxe a odborného výcviku 11 mistrů odborné výchovy (dále jen MOV). Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti podle ustanovení závazné právní normy (vyhláška č. 139/1997 Sb.) splňuje 7 MOV, 1 nemá pedagogickou způsobilost, 3 nespĺňují odbornou ani pedagogickou způsobilost, jsou pouze vyučeni v oboru.

Pro praktickou výuku má škola dostatek vhodných prostor, účelné a odborné vybavení je na daleko vyšší úrovni než v době poslední inspekce (leden 1998). Na mnoha pracovištích je kromě nových technologií a moderních měřících přístrojů využívána také výpočetní technika. Psychohygienické zásady jsou dodržovány. Pracovní prostředí je esteticky a podnětně upraveno.

Organizace pracovního dne odpovídala věku žáků a výukovým cílům, umožňovala všem žákům ve skupině úspěšné uplatnění. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Předávané informace byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám praktického vyučování. MOV sledovali návaznost nábídky odborných dovedností na teoretické poznatky. Byl vytvořen prostor pro samostatné a aktivní učení. Žáci pracovali individuálním tempem. Běžně vyjadřovali vlastní názor. Vyučovací čas byl efektivně využit.

Vstupní motivací bylo úvodní opakování probraného učiva a prověřování výchozích znalostí s následnou instruktáží doplněnou o aktuální příklady z praxe. Po instruktáži byly žákům přiděleny pracovní úkoly, MOV práci sledovali, nesprávné postupy korigovali a průběžně prováděli hodnocení, které bylo převážně pozitivní. Žáci byli vedeni k sebekontrolě, sebehodnocení a odpovědnosti.

Dohodnutá pravidla jednání byla žáky akceptována, MOV byla připouštěna různost názorů při diskusi. Myšlenky v žákovských odpovědích, a tím i komunikativní schopnosti byly dostatečně rozvíjeny. Žáci projevovali k výuce praktických dovedností pozitivní vztah.

Kvalita vzdělávání v předmětech praxe a odborný výcvik je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Při orientační inspekci byla posouzena kvalita vzdělávání ve vybraných vyučovacích předmětech teoretického vyučování v SOŠ a SOU, kvalita vzdělávání v odborném výcviku v předmětu praxe ve školou realizovaných studijních a učebních oborech. Posuzováno bylo plánování a příprava výuky, formy a metody práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace ve všeobecně vzdělávací a odborné složce školou realizovaného výchovně vzdělávacího programu. Na základě shrnutí poznatků získaných přímým pozorováním ve vyučovacích hodinách je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako velmi dobrá, podmínky pro výuku jako velmi dobré, z toho materiální podmínky v praktickém vyučování jako vynikající, účelnost a vhodnost organizace výuky, použitých forem a metod práce jako velmi dobrá, účinnost a způsob hodnocení žáků ve vyučovacím procesu jako velmi dobré a úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy jako velmi dobrá.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledované oblasti hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Hlavním koncepčním záměrem školy je přizpůsobit výuku aktuálním trendům v oblasti telekomunikací v novém století. Koncepční záměr vychází z analýzy podmínek školy a je reakcí na aktuální požadavky trhu. Prakticky se promítá do učebních osnov, na jejichž tvorbě se kontrolovaný subjekt prostřednictvím učitelů a ředitelky permanentně podílí a které jsou koncipovány tak, aby mohly být doplňovány o nové poznatky a technologie v oblasti telekomunikací. Při jejich tvorbě škola spolupracuje s obdobně úzce zaměřenými subjekty v České republice (SOU telekomunikační Praha, SOŠ a SOU spojů Ústí nad Labem, SOU spojů a SOŠ Brno). Koncepční záměry jsou přijaty veřejností, o čemž vypovídá skutečnost, že zájem o studium převyšuje nabídku.

K prioritám školy patří spolupráce s odbornými firmami Český Telekom, Alcatel, Micos, Kapsch, 2N, Alphatel, GrosStar, Kablo Děčín, Telekomunikační montáže, Česká pošta a další, zejména v oblasti vzdělávání pedagogů, materiální pomoci a přísunu nových technologií a zařízení do odborné výuky. Škola je členem Hospodářské komory ČR a v rámci ní i České telekomunikační asociace.

Z koncepčních záměrů vychází plány s kratším časovým horizontem. Roční plán práce je rozpracován tak, aby vyhovoval potřebám a zájmům žáků.

Studijní a učební obory jsou vyučovány v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol,

předškolních zařízení a školských zařízení čj. : 11 452/99-21 ze dne 21. ledna 1999.

Výuka ve školou realizovaných studijních a učebních oborech, které byly předmětem orientačního inspekčního zjištění, probíhá podle učebních plánů a osnov schválených MŠMT ČR. Učební plány jsou rozpracovány tak, aby co nejvíce vyhovovaly potřebám a zájmům žáků. Nabídka volitelných studijních předmětů kopíruje nabídku výběrových předmětů daných závaznými učebními dokumenty. Nabídku nepovinných studijních předmětů v letošním školním roce škola vzhledem k finančním možnostem nemá.

K žákům se specifickými poruchami učení a chování je přistupováno v souladu s plánem výchovného poradenství, převážně individuálně. Jednou z podmínek přijetí ke studiu je způsobilost žáka pro zvolený studijní (učební) obor. Před zahájením studia škola vyžaduje vstupní lékařskou prohlídku a v případě specifických poruch učení, aktuální zprávu z pedagogicko-psychologické poradny.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Organizační uspořádání školy je podrobně zpracováno v organizačním řádu SOŠ a SOU, který určuje jak strukturu školy, tak i působnost jednotlivých úseků činností a jejich vzájemné vztahy, stanoví základní práva, povinnosti a odpovědnost všech řídicích a vedoucích pracovníků a ostatních zaměstnanců. Jeho součástí je organizační schéma. Přílohami organizačního řádu je řád teoretického vyučování, dílenský řád, domova mládeže, tělovýchovného areálu a tělocvičny a provozní řád počítačové sítě. V řádech školy jsou zahrnuta jak práva, tak i povinnosti žáků.

Stávající ředitelka stojí v čele kontrolovaného subjektu od roku 1990. Její zástupci jsou pověřeni řízením ucelených úseků činností. V rámci kompetencí vymezených organizačním schématem pracuje ve škole úsek teoretického vyučování, úsek praktického vyučování, úsek mimoškolní výchovy a správní úsek v členění na provozní a ekonomický. S ředitelkou úzce spolupracuje její asistentka, která koordinuje práci sekretariátu a spravuje žákovskou agendu. Všechny řídicí pracovníky jmenuje, případně ustanovuje ředitelka školy. Vedoucí pracovníci v rámci vymezených pravomocí a kompetencí řídí činnost jednotlivých úseků činností a jsou oprávněni jednat jménem školy v rozsahu stanoveném náplní jejich práce, popřípadě na základě písemného pověření. Úseky pracují samostatně, ve věcech zasahujících do působnosti více úseků navzájem spolupracují. Zvolená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy je vedena v souladu s ustanovením § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Na zpracování dokumentace, která je uložena v prostorách správního úseku a na jednotlivých pracovištích, se podílí ředitelka, řídicí a vedoucí pracovníci, třídní učitelé, mistři odborného výchovy a vychovatelé.

Při kontrole personální dokumentace pedagogických pracovníků - učitelů (ověřené kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání) a rozvrhu vyučovacích hodin bylo zjištěno, že některé předměty ve škole zajišťují učitelé bez potřebných kvalifikačních předpokladů. Dále bylo zjištěno, že ředitelka školy vykonávající zároveň funkci výchovné poradkyně, nemá v týdenním rozvrhu hodin zařazeny hodiny přímé vyučovací povinnosti.

Ochrana osobních dat je zajištěna. Archivování písemností se řídí vnitřním spisovým a skartačním řádem.

Ustanoveny a účinně využívány jsou poradní orgány školy, k nimž patří tzv. užší vedení školy

(ředitelka školy a zástupci jednotlivých úseků činností), popř. širší vedení školy (užší vedení doplněné o provozní a ekonomické pracovníky). Pro modernizaci výuky jsou využívány podněty předmětových komisí: humanitní, ekonomické, přírodovědné, odborných předmětů v členění na zařízení a na sítě a předmětové komise výpočetní techniky.

Dobré komunikaci v pedagogickém sboru a efektivnímu přenosu informací odborného i metodického charakteru napomáhá skutečnost, že učitelé jsou soustředěni v kabinetech podle svého profesního zaměření a předmětů, kterým vyučují. V organizaci vyučování se osvědčilo také to, že výuka většinou probíhá v odborných učebnách, do kterých se žáci přemísťují během přestávek. Pracovníci školy mají zajištěn přístup k potřebným informacím prostřednictvím plánu práce, informačních tabulí, operativních i plánovaných porad, a především osobním kontaktem. Informační toky zpravidla kopírují vymezené kompetence. Hlavním garantem distribuce a redistribuce informací je ředitelka, která za jejich včasný, rychlý, úplný a správný přenos nese osobní odpovědnost. Informační toky ve vztahu k žákům zajišťují tzv. pedagogické trojky, které tvoří třídní učitel, mistr odborné výchovy a vychovatel.

Teoretická i praktická výuka je organizována v souladu s § 14 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Všichni žáci průkazně absolvují vstupní bezpečnostní školení BOZP (směrnice BOZP – část 2 čl. 1 - 9, čl. 12, 13, vyhláška ČÚBP č. 48/92 Sb., vyhláška ČÚBP č. 324/90 Sb., vyhláška ČÚBP č. 50/1978 Sb., ostatní související předpisy a nařízení platná pro daná pracoviště) a PO vždy v září příslušného školního roku. Ze všech školení jsou pořízeny záznamy z tohoto školení s daty proškolení a podpisy žáků.

Odborný výcvik žáků na provozních pracovištích se řídí dílenským řádem a je smluvně zajištěn. Probíhá pod vedením instruktorů, jejichž povinnosti jsou písemně vymezeny. Rozpis žáků na provozní praxi je jmenovitý. Průběh činností je zaznamenáván do formuláře Záznam o odborném výcviku a prováděná školení BOZP. V prostorách dílen jsou informace pro žáky zveřejňovány na nástěnkách (rozdělovníky, přeřazovací plány, organizační zabezpečení aktuálních akcí apod.).

Potřebné informace zákonným zástupcům jsou předávány na pravidelných třídních schůzkách, popřípadě po domluvě osobně, písemně v dopisech s návratkou nebo telefonicky. O přímých jednáních se zákonnými zástupci žáků jsou vedeny písemné záznamy založené ve složce výchovné poradkyně. Nezanedbatelná je i dílčí pomoc škole ze strany rodičů, kteří pracují v oboru. Ta spočívá zejména v oblasti zapůjčení finančně náročných měřicích přístrojů, provádění bezplatných školení k novým technologiím pro učitele, popřípadě v přenechání zbytkového materiálu pro praktickou výuku.

Škola je prezentována osobním kontaktem pověřených učitelů v základních školách, na soutěžích, ve dnech otevřených dveří, na prezentačních výstavách, burzách studijních nabídek úřadů práce v ostravském a olomouckém kraji, apod. Významným prezentačním prvkem byl v minulém školním roce v rámci výuky předmětu aplikovaná ekonomie veletrh fiktivních firem v Ostravě, uspořádaný školou.

Žáci školy se v minulém školním roce zúčastnili soutěže znalostí o EU EUROPANOSTRA 2000, soutěže Informační most ze severní Moravy do Evropy, soutěže v českém jazyce a literatuře o cenu Dannyho Smiřického, celostátní soutěže o nejlepšího studenta aplikované ekonomie, sportovních soutěží, dějepisné soutěže ve znalosti polského regionu REGION 2000 apod.

Výroční zpráva o činnosti školy má náležitosti ustanovení § 17e zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, je dostatečným zdrojem informací. Vedení školy ji využívá při analytické práci a škole slouží jako zdroj sebehodnocení.

Rozhodnutí vydávaná ředitelkou jsou jednoznačná, konkrétní, adresná a včasná. Při řízení

využívá nejen podněty a připomínky pracovníků, ale i podněty a připomínky orgánů státní správy a samosprávy a dalších partnerů, kterými jsou např.: Úřad městského obvodu Ostrava-Poruba, Hospodářská komora ČR, Elektrotechnický svaz ČR, Česká telekomunikační asociace, Úřad práce Ostrava, Úřad práce Olomouc, ČŠI.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Jehí kvalita a funkčnost je hodnocena jako velmi dobrá. Zvolená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení ve škole je otevřené, uskutečňuje se formami a metodami přímými i nepřímými. V přímém řízení jsou charakteristickými prvky termínované úkoly a organizační pokyny. Nepřímé řízení využívá ekonomických nástrojů. Pro potřeby okamžitého rozhodování jsou svolávány operativní porady jednotlivých úseků činností, předmětových komisí a širšího či užšího vedení školy. V klíčových otázkách rozhoduje po důkladné analýze ředitelka školy okamžitě sama. Při řízení uplatňuje v praxi zejména demokratický styl řízení s účastí pracovníků v rámci kompetencí vymezených a delegovaných organizačním řádem. Ředitelka plní funkci koordinátorky jednotlivých činností. Operativní řízení plynule navazuje na plánování a kontrolu, je funkční, pružné a účinné.

Ve škole jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. V návaznosti na finanční možnosti školy a v souladu s plánem vzdělávání a aktuální nabídkou je ředitelkou školy dán prostor pro další vzdělávání pracovníků. Vzdělání pracovníků ředitelka školy preferuje jako jednu z nezbytných podmínek ve vztahu ke zvyšování kvality výuky. Odbornost a jedinečné schopnosti pracovníků jsou využívány nejen ve výuce, ale i při prezentaci školy na veřejnosti a výstavách. Učitelé mají zájem na pozitivním vývoji školy, což se projevuje jejich prací při přípravě názorných učebních pomůcek v odborných učebnách (laboratořích) nad rámec přímé míry vyučovací povinnosti.

Zvláštní pozornost zasluhuje práce učitelů s talentovanými žáky 3. a 4. ročníků, kteří jsou každoročně dle výběru připravováni na tzv. holandské zkoušky s certifikáty platnými v EU, které skládají v SOU spojů a SOŠ Brno za dozoru státního zařízení centra odborné přípravy v Holandsku (VEV International Nijkerk), výsledkem je diplom Monteur Communicatie installaties, ve vyšším stupni diplom Eerste Monteur Communicatieinstallaties. Významné jsou rovněž výměnné studijní pobyty s Deutsche Telekom AG, Dresden a Cotbus AG, Dresden. V rámci výchovně vzdělávacího programu Leonardo da Vinci škola připravuje spolupráci se Středním odborným učilištěm pöšt a telekomunikací Banská Bystrica a Středním odborným učilištěm pöšt a telekomunikací Bratislava.

Ve škole jsou zpracována a veřejně prezentována kritéria pro finanční ohodnocení pracovníků. Hodnocení pracovníků je pravidelné, finanční prostředky jsou na úseky rozdělovány ředitelkou a dále pak přerozdělovány vedoucími jednotlivých úseků. V systému odměňování je pamatováno na mimořádné odměny za mimořádné výkony a za zpracování tematických úkolů a za iniciativu pracovníků např. při doučování žáků s větším počtem zameškaných hodin nebo s poruchami učení, při inovacích výuky, údržbě dílen, opravách zařízení, případně při údržbě elektrické instalace v areálu školy.

Pomoc začínajícími pedagogům je zajištěna.

Sebehodnotícím prvkem školy je výroční zpráva o činnosti školy.

Systém vedení a motivování lidí je hodnocen pro svou funkčnost jako velmi dobrý.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy je hlavním garantem veškeré kontrolní činnosti. Dílčí odpovědnost za chod jednotlivých úseků činností nesou vedoucí pracovníci pověřeni jejich řízením. Kompetence ve škole, vymezené organizačním schématem, jsou blíže specifikovány v organizačním řádu a v pracovních náplních řídicích pracovníků.

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je prováděna pravidelně. Hospitační činnost ve škole je plánována. Z hospitací i z ostatních kontrol jsou pořizovány písemné záznamy. Na hospitační činnosti se podílí ředitelka školy, zástupkyně ředitelky pro teoretické vyučování a zástupce ředitelky pro praktické vyučování. Zástupce ředitelky pro praktické vyučování kontroluje výchovně vzdělávací proces při denní organizaci práce v dílnách, týdně pak na provozních pracovištích. Pravidelnou hospitační činnost s vyhodnocením a zápisem v podepsaném hospitačním záznamu provádí jednou za měsíc.

Veškeré úkoly ve škole jsou termínovány a jejich plnění je kontrolováno. Výsledky kontrol jsou analyzovány, projednávány s pracovníky, v případě potřeby jsou z nich vyvozovány důsledky. Opatření k nápravě zjištěných nedostatků jsou přijímána bezprostředně.

Velmi dobré výsledky praktického vyučování jsou viditelné v práci s talentovanými žáky (viz část Vedení a motivování pracovníků této inspekční zprávy).

System a rozsah kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Plánování ve škole je pojato jako ucelený systém. Koncepční záměry školy reagují na vývojové trendy. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Zvolená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Systém vedení a motivování lidí je funkční. Kontrolní činnost je průkazně prováděna.

Řízení školy je na základě dílčích závěrů jednotlivých kapitol hodnoceno celkově jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy vedená podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.: 11 452/99-21 ze dne 21. ledna 1999)
- základní pedagogická dokumentace školou realizovaných studijních a učebních oborů (učební plány a učební osnovy)
- zápisy o hospitacích na úseku teoretického a praktického vyučování
- rámcový roční plán na školní rok 2000/2001
- plán a zápisy z porad vedení a zasedání metodických komisí
- souborné práce žáků
- deníky evidence odborného výcviku v daném roce
- záznamy o školeních BOZP a PO ve školním roce 2000/2001
- rozpis odborného výcviku a praxe žáků ve školním roce 2000/2001
- organizace praktické a teoretické výuky – školním roce 2000/2001
- kritéria hodnocení pracovníků školy

- vnitřní platový předpis
- výroční zpráva o činnosti a o hospodaření školy za školní rok 1999/2000
- vnitřní řády školy.

ZÁVĚR

Škola plní svou základní funkci. Na základě shrnutí poznatků získaných přímým pozorováním ve vyučovacích hodinách je kvalita vzdělávání ve sledované oblasti hodnocena jako velmi dobrá. Jako vynikající jsou hodnoceny zejména materiální podmínky školy pro názornou a praktickou výuku.

Plánování ve škole je pojato jako ucelený systém. Koncepční záměry školy reagují na vývojové trendy. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Zvolená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Systém vedení a motivování lidí je funkční. Kontrolní činnost je průkazně prováděna. Řízení školy je na základě dílčích závěrů jednotlivých kapitol této inspekční zprávy hodnoceno celkově jako velmi dobré.

Finanční prostředky přidělované škole ze státního rozpočtu jsou plně využívány ve prospěch výchovně vzdělávacího programu.

Kontrolovaný subjekt, který se od minulé inspekce (inspekční zpráva čj.: 142 86/98-011140) posunul výrazně směrem kupředu, zejména v oblasti zabezpečení názorného vyučování, je na základě shrnutí jednotlivých atributů posuzovaných v této inspekční zprávě celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	Ing. Eva Zátopková	Ing. Eva Zátopková v. r.
Členka týmu	Ing. Vítězslava Kobzová	Ing. Vítězslava Kobzová v. r.
Člen týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl	PhDr. Lubomír Kratochvíl v. r.
Člen týmu	RNDr. Libor Kubica	RNDr. Libor Kubica v. r.
Člen týmu	Mgr. Karel Mareš	Mgr. Karel Mareš v. r.
Člen týmu	Doc. PhDr. Zdeněk Novotný, CSc.	Doc. Zdeněk Novotný, CSc., v. r.
Člen týmu	Mgr. Jiří Slavičinský	Mgr. Jiří Slavičinský v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Leon Kolman

V Ostravě dne 29. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. února 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Ing. Miroslava Jezerská

Ing. Miroslava Jezerská v. r.

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát města Ostravy, odbor školství, Matičnická 20, 729 00 Ostrava-Mor. Ostrava	2001-02-26	146 208/01-00615
Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana	2001-02-26	146 207/01-00615

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly podány